

Hur en gata eller område fått sitt namn i Östersund

Man kan ju undra hur en gata eller område fått sitt namn? Finns det någon historia bakom namnen? Vem vet var Götgatan låg i Östersund? År 1923 samlades tre starka potentater i Östersund. Det var Filosofie Licentiaten Algot Holmqvist, Bankdirektör Carl Lignell och Länsantikvarien Eric Festin. Potentaterna var mycket upprörda över att vissa av stadens gatunamn inte hade något alls med Östersund att göra.

Här krävdes krafttag! Efter ett hårt arbete snickrade man till en hel bok med förslag på namnbyten. Boken lämnades in till Stadsfullmäktige. Här kommer några exempel: Repslagaregatan behövde byta namn. Det fanns ju ingen repslagarbana där längre. Stadens politiker stack som vanligt ut näsan med olika förslag. De föreslog "Sveagatan", "Esplanaden" och "Avenyn". Men de tre vise männen vann. Repslagaregatan bytte namn till Rådhusgatan. Gatan går förbi Rådhuset – logiskt. Vidare byttes Odengatan till Litsvägen. Den gick mot Lit och det var ju förresten ingen gata. Samma sak var det med Fältvägen som fick bli Stuguvägen.

Norrandsgatan då? Jo, när staden växte i nordöstlig riktning var man tvungen att dika ur alla dessa våtmarker som fanns där. Man gjorde krandiken. Alltså fick det bli Krondikesvägen. Järnvägsparken bytte namn till Österängsparken. Järnvägstationen fanns i och för sig där, men Österängen hade en mycket äldre historia. En gång i tiden var Österängen en del av mycket fina slättermarker för Odensalabönderna.

Namnet Tjalmargatan hade också en historisk bakgrund. Den vetter ju mot Tjalmarsundet i Storsjön mellan Andersön och Bynäset. En gång i tiden drev samer renhjordar genom just Tjalmarsundet. Tjalmar (Tjälme) kommer från samiskan och betyder just sund. Södra Nygränd fick byta namn till Thoméegränd. Det var efter Landssekreteraren Anders Jacob Thomée. Han satsade allt han hade för att förverkliga drömmen om en kommunikationsled från kust till kust med Jämtland som nav. Hela företaget gick dock i konkurs efter bara några år. Men efter detta startade en fantastisk ångbåtsära i hela Jämtland.

Thomée fick också ge namn till en ångbåt (Blaumaulebauten). En ångbåt som kanske tjänstgjort längst av alla ångbåtar i Sverige och som ökade mysighets- och trivsselfaktorn i Östersund med hundra procent. Jo, förresten! Götgatan fick byta namn till Bangårdsgatan. Logiken segrade till sist även där.

/Jim Hedlund Landsarkivet i Östersund